

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Getxo

Aurkibidea

Udalerria: Getxo

Sarrera

Bilboaldean kokaturik dago, Bilboko itsasadarraren eskuinaldean. Euskal Herriko seigarren hiririk handiena da. Herri izaera duten hainbat auzo ditu: Algorta, Andra Mari edo Elexalde, Erromo (Itzubaltzeta), Neguri, Areta eta Aiboa. Hauek ditu mugakide: Ekialdean, Sopela, Berango eta Erandio; Hegoaldean, Leioa; Mendebaldean: Portugalete, (Abrako golkoa zeharkatuta Santurtzi); eta, Iparraldean, Bizkaiko golkoa. Oraindik Elexalde auzoan hitz egiten den euskararen Mendebaldeko euskalkiaren aldaera bat da Getxoko jatorrizko hizkuntza.

- **Biztanleak:** 80.770
- **Euskaldunak:** %29,0

Ahotsak.eus-eko datu orokorrak

- Hizlariak: **10**
- Zintak: **10**
- Pasarteak: **73**
- Transkribatutakoak: **1**
- Audioak: **18**
- Bideoak: **55**

Proiektuak

- Dialektologia-EHU
- Euskal Herriko Ahotsak
- Gazte gara gazte
- IRALeren Bizkaiera Bilduma
- UEU Udako Euskal Unibertsitatea

Hizlariak

Alberto De Abajo Gonzalez (1971)

Soziologian lizentziaduna eta UEUko idazkaritzako kide-ohia da.

Andere Gonzalez Benedikto (1988)

Barakaldon jaio zen 1988ko apirilaren 27an, baina Algortakoa da. Duela urte bi inguru Ean bizi da.

Zugaztietakoa du aita (La Arboleda) eta bilbotarra ama. Bi senide izan dira etxean, eta Andere da bietan zaharrena. "Arte Ederrak" ikasketak egin zituen, eta "Multimedia eta Komunikazioa"n espezializatu. Musika ikasketak ere egin da eta egun DBHko irakasle moduan dihardu beharrean. Koadrilako Garazi Lopez de Uralderekin elkarriketatu genuen eta euskara kanpainak, Getxoko hizkuntza errealitatea, hezkuntza, irakurzaletasuna, telebista saioak eta beste hainbat kontu izan genituen mintzagai.

Frantzisko Kaiero

Baserritarra. Hiru neba-arreba izan ziren. Antzinako bizimoduaren inguruko kontu ugari kontatu zituen 1991n egin zioten elkarriketan.

Juan Kardas Bilbao (1935-2018)

Baserritarra. 1994an egin zitzaion elkarriketa, 60 urte inguru zituela.

Garazi Lopez de Uralde Zarraga (1988)

Algortakoa da Garazi eta Algortakoak ditu gurasoak ere. 1988ko abenduaren 17an jaio zen Bilbon. "Arte Ederrak" ikasketak egin zituen Bilbon, egun Haur Hezkuntzako irakasle izateko ikasketak egiten ari da eta euskara teknikari moduan ari da lanean Egizu Getxo Euskaldun Getxoko Euskara Elkartearen. Hainbat konturi buruz dihardu Garazik, koadrilakoa duen Andere Gonzalezekin batera egin genion elkarriketan: euskara kanpainak, Getxoko hizkuntza errealitatea, hezkuntza, irakurzaletasuna, telebista saioak...

Ziortza Mangas Blazquez (1988)

Barakaldon jaio zen Ziortza, 1988ko urriaren 14an, baina Algortarra da, Algortan bizi izan baita beti. Ama Portugaletekoa du eta Barakaldokoa aita, ezker aldekoak biak. Hiru senidetan gazteena da eta Psikologian lizentziatua da, eta masterra ere egin du, Psikologia laboralaren inguruan. Koadrilako Ane Otalorarekin elkarrizketatu genuen, eta hizkuntza ohituren bueltan hausnartzen luze aritu ziren, batzuekin eta besteekin dituzten joeren azterketan begi puntua jarrita.

Josefina Mota Bilbao (1923)

Laukizko Mendiondo auzoko Kurtimintu errota jaio zen 1923an. Aita errota jaiotakoa zen eta bertako kanteran lan egiten zuen. 18 neba-arrebatatik, bera hirugarrena izan zen. Zazpi urte zituela, ama hil eta aitak ezin zituenez denak etxean mantendu, Getxoko baserri batera bidali zuten neskame. Bertan, umeak jagoteaz gain, ugazaba-andrearekin batera esne-saltzaile moduan ere jarduten zuen. Bere ugazaba-andrea eta bertako seme-alabak bere familia izango balira bezala maite zituela kontatu zigun eta hasieran hizkuntzarekin izandako arazoak ere aipatzen ditu. Haiekin hamar urte egon ondoren, 20 urte zituela, Ebaristo Kamiroaga gudariarekin ezkondu eta seme bat izan zuten. Laukizen jaio zen arren, umetatik Getxon bizi izan zen eta hitz egiterakoan bertako euskara egiten duela nabaritzen da. Bere ahizpa [Manolik](#), aldiz, urte gehiago bizi izan ditu Laukizen eta etxeko euskara mantendu du.

Ane Otalora Landa (1988)

Ane 1988ko irailaren 15ean jaio zen Bilbon, baina guraso biak Bilbotarrak baditu ere, Algortan bizi izan da beti. Hiru anai-arrebatan zaharrena da. Arte Ederretan lizentziatua da eta master bat egin du postprodukzioan. Koadrilako Ziortza Mangasekin elkarrizketatu genuen, eta hizkuntza ohituren bueltan hausnartzen luze aritu ziren, batzuekin eta besteekin dituzten joeren azterketan begi puntua jarrita.

Juanita Ugarte Bilbao (1924)

Diliz auzokoa da. Baserritarra, esne-saltzailea eta etxekoandrea izan da.

Begoña Yurrebaso Urrutia (1930)

Getxoko Etxebarri (garai batean Larrazabal) baserrian jaioa. Ama zuen bertakoa. Aita, berriz, Igorrekoa zen, baina gazterik hasi zen Bilbon beharrean. Getxora ezkondu ziren eta lau seme-alaba izan zituzten. Begoña geratu zen baserrian, neba-arrebetan gazteena izan arren.

Pasarteak gaika

Herri honetan landu eta transkribatu diren pasarteak, gaika antolatuta.

1. Euskara

1.1. Euskara sustatzeko kanpainak

- **Hizlaria(k)**: Gonzalez Benedikto, Andere; Lopez de Uralde Zarraga, Garazi
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Errazkin, Aitor
- **Erref**: GTX-007/006
- **Iraupena**: 0:04:18. **Hasi**: 00:07:08. **Bukatu**: 00:11:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai
- **Gaia(k)**: Euskara » Euskararen egoera
- **Laburpena**: Garazi euskara teknikari aritzen da lanean, eta euskara sustatzeko kanpainei buruzko iritzia ematen du. Gazteengana heldzea kostatzen zaie gehien. Andere DBHko irakaslea da, eta nerabeen euskararekiko jarrerari buruz mintzo da.

Transkripzioa

- Gañera lanean ari zarete pixkat euskalduntze prozesu horiei begira oso sensibleak diran bi eremutan, ez? Bata ikastetxe batean, hezkuntzan eta zu euskal teknikari gisa. Garazi, nola bizi ditzuzu? Ze iritzi duzu? Nola ikusten duzu kanpaina, euskararen aldeko kanpaina hoiak guztiak? eta ze zuri tokatu zaizu hoiak diseinatzea ere eta.

- Ba batzutan nik uste, apur bat motz geratzen garela ze ez gara publiko guztira heltzen ta adibidez, badaukagu adin tarte bat, ez dakit, justo gazte muga hori, hamazortzi edo eskolatik kanpo dauzenak ta hogeta hamar-hogeta hamabost urtera arte hor apur bat flojo. Baiña egia da, berba-lagunen perfilla hogeta hamabost urtetik gorakoa dela. Oin, justo igez gazte gehiago bildu ziren, ba poteoan edo holan engantsatzen dozuz, baiña oro har, hegeta hamabost urtetik gorakoak, emakumeak gehien bat, ta ordun ez dakigu. Hori da elkartean izan dogun arazo bat urtetan bebai, nola heldu eremu horretara.

- Hain justu, Anderek bizi duen eremu hori, ez, izan daiteke, ezta?

- Ba bai, bai, nerabezaroa justo nire tarte da, kontrolatzen dodan tarte. Bai, nik Leioan iten dot lan. Eta egia da, justo Leioako ikastola honetan, leku ezta bakarrik Leioako jentea etorten, Albotako jende asko dator, Gatike berbai, ta ordun bai ikusten da etxetik edo baserri inguru horretan bizi dizenak, edo rural parte horretan bizi dizenak. Askok etxetik badakarre gero euren artean euskera zaintzen dabela, eta ikastolan batez be euren artean. Baiña oso erdalduna da. Nerabezaro puntu hori, egunero gabiz euren atzetik "euskeraz mesedez" "euskeraz mesedez". Azkenean, sartze eutze hametik ta evidentemente, eurentzako da... ta listo. Bai, bai egie da

nerabezaro horretan, azkenean edo atzetik zauz edo egunerokotasunien eztabil lez erabiltzen etxean, ez dute erabiltzen; ikastola bakarrik da eremu bakarra. Bakarrik, azkenean, edo gogo hori sartzen jake eurei bebai, ez, euskera hori defendatzeko edo...

- Askotan, nik uste erlazionatzen dabela hizkuntza eskolagaz. Orduan esaten dabe "eskolatik kanpo ez dot euskararik egingo". Ta aisialdian be egia da ez dakit Getxon, adibidez, geroz eta aukera gehiago dago ba aisialdian euskaraz egiteko. Zeozer, baiña orokorrean; ba umeak, ba kirola, ba futbol taldeak, etab. Ba guk bai daukagula proiektu bat, hitzarmen kontu batzuekin eta euskara sustatzeko. Batez ere, umeekin edo umeei zuzendutako ekintzetan baiña askotan ez dia betetzen, begirale euskaldunak, entrenatzaile euskaldunak; ba hor bebai jendearen prestutasuna behar da ta jarrera positiboa. Ta askotan, pertsonaren menpe dao.

- Nik hezkuntzan, nik hor hezkuntzan bai ikusi dotena izan da, igual LH-tik datozenak, euren artean euskaraz iten dabe dana eta oso errez harremanak. Eta, ikusteot, bai patio, bai klase, bai... Ez zara atzetik egon biher gogoratzen: "txo, ikastolan zauz". Saiatu ez, baiña heltzen diez DBH bat ondo, bi bueno... DBH hiru-lau desastre! Normalean, izaten da eta berdintzo igual, hasikeratik hasi diez euskaraz eta harreman guztiek dakeze DBH hiru-lau heltzen diz adin tarte horretara, ta ez dakit, ba igual egie da be bai kanpoko jende gehiau ezagutzen debela,ez? Igual amistade gehiau iten dabez beste kuadrilla batzukaz, beste eskola batzutako jendeagaz. Orduen be igual, horrek harreman ingo dau, eragin ingo dau horretan, eztakit.

- Nik adibidez, haur hezkuntza ikusi dudana da praktketan ta nabaritzen dala pillo bat haien ama-hizkuntza zein dan, baiña hor bai igartzen da euskaraz komunikatzen direnak, bestiek daukie griña hizkuntza ikasteko ta, jolasen bitartez ta lortzen da asko ta lehen hezkuntza garatzen da hori. Gero ya, ez dakit ze gertatzen dan.

Transkripziorik gabeko pasarteak

Ondorengo pasarteak gaika landuta eta kodifikatuta daude, baina oraindik transkribatu gabe.

1. Erdaraz egin beharra, oso gogorra (GTX-005/002)

Eskolan erdaraz egin beharra oso gogorra izan zen berarentzat. Goiz eta arratsaldez joaten ziren eskolara, eta doktrinara egunero.

2. Euskaraz egitearren burla (GTX-005/003)

Erromeriara Algortara, Areatzara eta Berangora joaten ziren. Ez zuen euskaraz egiten etxean besterik, burla egiten ziotelako. Baserritik bizitzea oso gogorra zela dio.

3. Umetako bizimodua (GTX-005/004)

Etxean beti euskaraz egiten zuten eta erdaraz ideiarik ere ez zeukan eskolara joan zenean. Txikitan, olgetan aritzen zen baina gutxi. Jaietan jatordu bereziek poz handia ematen zioten.

4. Maritxu teiletako (GTX-005/005)

Hagina jausitakoan, teilatura botatzen zen eta kantatu egiten zuten, bota baino arinago. "Maritxu tailetako gona gorridune, hautsi hagin zaharra ta ekarri barrie" kanta abesten zuten.

5. Aita gurdizaina, ama eta biak soroan (GTX-005/007)

Aita gurdizaina zen. Amak eta biek soroan egiten zuten lan eta esnea ere banatzen zuten Algortan.

6. Zinemako filmak gaztetxoentzat (GTX-005/008)

Zinemara joaten zen. Filmak aipatzen ditu.

7. Bonben eta moroen beldur (GTX-005/009)

Hamahiru urte zituen gerra hasitakoan. Hegazkinak zetozenean, etzan egiten ziren alkatxofen azpian. Moroak zetozela esaten zieten eta asko beldurtzen ziren.

8. Goiherri eta Beherri (GTX-005/013)

Getxon bi zati zeuden: Goiherri eta Beherri. Elizan oraindik ere bereizketa egiten dela dio.

9. Hondartzan ikatza eta egurra batzen (GTX-005/014)

Azkorri esaten zaion hondartzari Gorrondatxe esaten zioten, eta kainoiaren azpikaldeari Batx. Ikatza eta egurra batzen zituzten han.

10. Amarekin hondartzara (GTX-005/015)

Amarekin bainuak hartzera joaten zen bederatzi egunez, abuztuan.

11. Andra Mari jaiak eta Aingeru Goardakoaren eguna (GTX-005/016)

Andra Mari jaietan gonbidatuak izaten zituzten etxean eta erromeria ere izaten zen. Beretzat onena gozogilea izaten zen. Aingeru Goardakoaren eguna. Su artifizialak botatzen zituzten. Etxeetan giro handia sortzen zela dio.

12. Nobioak ezkutuan (GTX-005/019)

Bere senarra merkantzia-ontzian ibiltzen zen. Tarteka senarrarekin joaten zen. Gurasoak itxiak ziren nobio kontuetan. Bikoteak hormaren atzean ezkutatzen ziren elkarrekin egoteko.

13. Alabaren erditzea eta elizara sartzea (GTX-005/024)

Alaba jaio zenean, senarra ikustera etorri zen. Etxean izan zen erditzea, gogorra. Elizara sartzea.

14. Bizimodua zelan aldatu den (GTX-005/028)

Senarra itsasoan zegoen bitartean, berak soroan lan egiten zuen eta plazara joaten zen saltzera. Bizimoduaren aldaketa handiaz berba egiten du.

15. Artoa, indaba eta patata (GTX-005/029)

Artoa, indaba eta patata asko jaten zuten. Artoak labean ihartu, garandu eta irina egiten zuten errotan. Ume zirela tranpa egiten zieten azokan bezeroek.

16. Getxo lehen (GTX-005/030)

Getxon baserri batzuk bakarrik zeuden. Denak ziren ezagunak, familiakoak moduan. Bideetan lokatza handia egoten zen.

17. Euskararen transmisioa (GTX-005/032)

Euskararen transmisioaz berba egiten du. Bakoitzak bere moduan baina egitea dela garrantzitsuena dio.

18. Batua ulertu ez baina beharrezko (GTX-005/033)

Telebistako euskara ez duela askorik ulertzen dio. Batua beharrezkoa dela uste du baina ez dagoela ikasten hasteko moduan. Asteko egunak esaten ditu.

19. Algorta, orokorreen, erdalduna (GTX-007/005)

Algortan ez da ia baserririk geratzen eta kaletarrak dira Andere eta Garazi. Algorta erdalduntzat jotzen dute, orokorreen, euskaraz bizitzeko aukera ematen duten gunek badiren arren. Amorru puntu batez bizi dituzte hizkuntz errealtate horretan sortzen diren hainbat egoera. Hala ere, azken urteetan jendearen aldetik jarrera hobea sumatu dute euskararekiko.

20. Garazi eta Andere nerabeak (GTX-007/007)

Garazi eta Andere nerabeak zirenean gaztelarako joera handia zuten. Nerabeak zireneko garaiari begira jarri dira.

21. Euskararekiko kontzientziazioa eta sentsibilizazioa (GTX-007/008)

Kontzientziazio eta sentsibilizazio lana ikusten dute Garazik eta Anderek euren egungo euskaldun izaeraren atzean, baina baita jendarte euskaldunak eurengan eragindako sedukzio moduko bat eta koherente izan beharra ere.

22. Euskara eta eskola (GTX-007/009)

Haur, nerabe eta gazte askok ikasketekin edo eskolarekin lotzen dute euskara. Lotura hori positiboa edo negatiboa ote den eztabaidan dabiltz Garazi eta Andere.

23. Egizu Euskara Elkarte (GTX-007/011)

Garazik "Egizu Euskara Elkarte"n egiten duten lanaren berri ematen du. Hogeita hamar urtetik gorako herritarrengana heltzen dira gehienbat, eta euskarari esker egiten dute elkarren arteko harremana askok.

24. Kuadrillan, gehienetan, gaztelera (GTX-007/013)

Ikastolan eta institutuan ibilitako bi talde elkartuta eratu zuten egun kuadrilla dutena, eta gaztelera nagusitu ohi da talde handian daudenean.

25. Esamolde eta irainak, gazteleraz (GTX-007/014)

Anderek dio esamoldeak, lokuzioak, irainak eta halako gehienak gazteleraz sumatzen dituela bere inguruan, bai Algortan, eta baita Eako lagunartean ere. Garazik dio hizkuntzaren erregistro informala ez dela eskolan behar adina lantzen. Anderek ez du garbi ikusten. Hizkuntzaren alderdi informal hori euskalduntzeko balizko moduez dihardute.

26. Kanpaia jo (GTX-007/015)

Anderek ikasleekin egindako irteera batean gertatutakoek badute zerikusia hizkera informalaekin.

27. Euskarari dagokionean, halduak al dira gazteen eredu? (GTX-007/016)

Garazik dio ongi dagoela haur eta gazteei euskaraz egin behar dutela esatea, edo aukera hori eskura dutela gogoraraztea, baina ereduak ere garrantzitsuak dira, eta bere ustez, gutxitan izaten dira helduak gazteentzako eredu, euskararen erabilerari dagokionean, behinik behin.

28. Hizkuntza ohitura aldatzea ez da erraza (GTX-007/017)

Ingurune hurbileko zein zabaleko harremanak hizkuntza jakinei lotuta izaten ditugu, eta ez da erraza hizkuntza ohitura horiek aldatzea.

29. Laneko harremanak euskaraz (GTX-007/018)

Garazik eta Anderek euskaraz egiten dute lankideekin, bai lanean aritzeko garaian, baina baita aisialdi eta atsedean unetan ere.

30. EGA tituluaren bila joan eta gazteleraz egin behar (GTX-007/019)

Garaziri tokatzen zaio administrazioarekin hartu-emanak izatea, lana dela medio, eta gutxitan izan du arazorik hizkuntza kontuekin. Baina lagun bati gertatutakoa kontatzen du, EGA tituluaren bila joan eta gazteleraz eskatu behar izan zuenarena.

31. Osasun etxera telefonoz hots egin (GTX-007/020)

Anderek osasun etxera deitu zuen behin, eta administrariarekin euskaraz elkar ulertu ezinik ari zela ikusita, gazteleraz hastea beste erremediorik ez zitzaion geratu.

32. Euskaraz ez dakienak euskararekiko interesa azaltzen duenean (GTX-007/021)

Euskararekiko interesa azaldu izan dien jendearekin topo egin izan dutenean sentitu izan duten poza azaltzen dute Garazik eta Anderek.

33. Euskaldunaren itxura (GTX-007/023)

Batzuetan itxuragatik egiten diogu jendeari erdaraz edo euskaraz; jazkeragatik, orrazkeragatik ... Bestetik, udalekuetan hezitzaile ari zela, euskaraz egiteagatik erantzun txarra eman zion 7 urteko haurarena kontatzen du Garazik.

34. Euskarak interneten presentzia izatea inportantea da (GTX-007/025)

Gazteek harreman gehienak sare sozialetatik egiten omen dituzte. Garazi eta Andereren ustez, ordea, sare sozialetan helduek gazteek baino gehiago egiten dute euskaraz.

35. Telebista, irratia eta sare sozialak (GTX-007/026)

Andereren ustez oso ongi egituratuta dago zenbait irrati eta telebista saiok egiten duen IKTen erabilera ikus-entzuleen partehartzea sustatzeko. Oso bestelako kontua da, ordea, saio horietako zenbaiten edukiekin eta zabaltzen dituzten ereduarekin ados egotea.

36. "gu ta gutarrak" telebista saioa (GTX-007/028)

Andere eta Garazi ez daude ados zenbait telebista saiotan sexuaren eta harremanen gaia lantzen den moduarekin.

37. "Son Goku", "Doraemon" eta beste (GTX-007/029)

Dragoi bola eta Doraemon marrazki bizidunen oroitzapen ona dute. Hizkuntza aldetik egoki askoak juzkatzen dituzte; ez, ordea, transmititzen dituzten baloreen aldetik, Doraemonen kasuan, behinik behin.

38. Gazteleraz irakurri, euskaraz baino gehiago (GTX-007/030)

Anderek, euskaraz baino, gazteleraz irakurtzeko ohitura handiagoa du. Hala ere, euskaraz idatzitako liburuak ere gustura irakurri ohi ditu, baldin eta itzulpenak ez badira.

39. "Irakurlearen txokoa" ekimena (GTX-007/031)

Garazik gehiago irakurtzen du gazteleraz, euskaraz baino. Hala ere, Egizu Getxo Euskaldun Elkartearen antolatu ohi dute "Irakurlearen txokoa" ekimenari esker, bere burua euskaraz gehiago irakurtzera derrigortu duela dio. Euskal idazleen lanak sustatzen dituen ekimen horri buruzko xehetasunak ematen dizkigu.

40. Itzulpena ala jatorrizkoa? (GTX-007/032)

Hainbat libururen euskarazko itzulpenak alde batera lagatakoak dira Garazi eta Andere. Hala ere, ohartu dira, gazteleraz irakurtzen dituzten asko eta asko itzulpenak direla baita ere, eta horiek alboratzeko joerarik ez dute.

41. Irakurzaletasunaren sustapena eskolan (GTX-007/033)

Garazik eta Anderek diote lan asko dagoela egiteko oraindik eskoletan irakurzaletasunaren sustapenari dagokionean. Anderek zenbait jarduera aipatzen ditu, lanean aritzen den eskolan praktikan jartzen dituztenak.

42. Zer eskain dezake irakurzaletasunak? (GTX-007/035)

Irakurzaletasunak ongi pasatzea dakar, irudimena lantzea, eta pertsona barrez lehertzen jartzetik, hunkituta negar eginarazteraino eraman dezake.

43. Book trailer lehiaketa eta "Nahiago nuke mutila banintz" liburua (GTX-007/037)

Irakurketa gauza intimoa ote den galdetuta, Anderek dio ez duela zertan beti hala izan behar. Irakurzaletasuna sustatzeko ikasleak ahoz gora irakurtzen jartzen ditu berak sarritan. Bestalde, "book traller" bat zer den azaltzen du. Elkarrizketa egin genuen garaian, Andere David Duranek idatzi eta Gerardo Markuletak itzultitako "Nahiago nuke mutila banintz" liburua ari zen ikasleekin irakurtzen.

44. Liburu batek gatibatuta (GTX-007/038)

Libururen batek sekula beste eginbehar batzuk baztertzea erabakitzeraino gatibatu izan dituen galdetuta, baietz diote Anderek eta Garazik.

45. Jatorrizko filma azpituludunak (GTX-007/039)

Andere eta Garazi telebistan jatorrizko filma azpitulatuak eskaintzearen alde daude.

46. Euskal giroa zein herritan (GTX-007/042)

Algortatik mugitzen hasiz gero, inguruko zein zein herritan topatu daitekeen giro euskaldunik.

47. Euskalkiak eta elkar ulertzeari buruz (GTX-007/043)

Normalean ez dute beste euskaldunekin elkar ulertzeko arazorik izaten, baina muturreko kasuetara joz gero, arazoak izan litezkeela diote. Hala ere, komunikazioa biren kontua da, eta euskalkiak euskalki, elkar ulertzeko borondaterik baldin bada, tokian tokiko hizkerak ez dira muga, muturrekoak izanik ere.

48. Seme-alabarik izatekotan... (GTX-008/007)

Argi dute biek, seme-alabarik izatekotan, euskara transmitituko lioketela/ lieketela. Bai eta atzerrian bizitzen amaituko balute ere, eta bai eta bikotea euskalduna izango ez balitz ere.

49. Euskararen belaunaldi sustatzailea familian (GTX-008/009)

Eurek dakitela, behintzat, euren aurreko belaunaldiak ez dira euskaldunak izan, eta euskaldun izatearen hautuari eutsiz gero, eurak izango lirateke lehenak.

50. Euskara herri bat da (GTX-008/011)

Aneren esanetan hizkuntzak herrien muina dira, eta Euskal Herrian oso politizatua sumatzen du baieztapen horren ingurumaria. Zentzu horretan, inbidia sentitu ohi du Kataluniari begira jarrita, esaterako. Ziortza ados dago, eta uste du joera horiek traba besterik ez direla hizkuntzaren normalizazio prozesuan. Hala ere, egoera aldatzeko bidean asko da gure esku dagoena.

51. Euskaldunak eta "euskaldunagoak" (GTX-008/012)

Ane eta Ziortzaren ustez ez du batere laguntzen, euskararen sustapenerako eta normalizaziorako bidean, euskaldun askoren hizkuntza bizitzeko moduak; "euskaldunago" nor izan konpetitzen dugu, eta horren konplexuak eragiten ditu hiztunengan. Anekdota pare bat kontaktzen dute.

52. Hizkuntza ikasten ari denarekin pazientzia eduki beharraz I (GTX-008/013)

Anek dio, euskara ikasten ari den jendearekin hitz egitea tokatzen zaigunean pazientzia galdu ohi dugula, askotan. Ziortzari ere gertatu izan zaio halakorik.

53. Euskara ikastearen inguruko mitoak (GTX-008/014)

Reyes Prados telebista aurkezlearen kasua aipatzen dute, eta euskara ikatea ezinezkoa dela dioen mitoa ezeztatu.

54. Hizkuntza ikasten ari denarekin pazientzia eduki beharraz II (GTX-008/016)

Gurasoak euskara ikasten dituen nerabeari gomendioak, eta tokian tokiko hizkuntzak ikastearen abantailez.

55. Euskara ez da "guay". (GTX-008/018)

Ziortzak dio nerabezaroan euskarari eustea eta hizkuntza garatzen jarraitzea ez dela beti erraza izaten (geografikoki ez du zehaztapenik egiten). Euskara erdarengatik ordezkatzan den garaia da nerabezaroa. Goi mailako ikasketak zein hizkuntzatan egin adin buelta horretan erabaki behar izaten da.

56. Arte Ederretan irakasle euskaldunak falta (GTX-008/019)

Euskal Herriko Unibertsitatean irakasle euskaldunik ez izateari eta hezkuntza sistemako beste "zentsugabekeri" batzuei buruzko iritziak.

57. Ezin euskaraz elkar zirikatu, ezin euskaraz haserratu (GTX-008/020)

Ziortzak dio Getxo inguruan nerabe askok gazteleraz soilik egiten duela nerabezaroan, eta hizkuntza mailako errekurtsio pertsonal faltari egozten dio. Ziortzak eta Anek aitortzen dute hizkuntzen zenbait eremu informal euskaraz esateko zailtasunak dituztela. Kontu horri buruzko zenbait adibide jartzen dute eta hausnarketa egiten, gero.

58. Juergan atera eta denak euskaraz, baina... (GTX-008/021)

Juergan atera eta euskararako joera izaten da Ziortza eta Aneren kuadrillan, baina, era berean, jardun baldintzatua izaten da. Delako "baldintzak" aletzen dituzte pasarte honetan.

59. Euskaraz non, noiz eta norekin (GTX-008/022)

Euskaraz non, noiz eta norekin egitea baldintzatzen duten hainbat baldintza eta faktore.

60. Euskararen gauza "guay"ak (GTX-008/024)

Behin nerabezaroa pasata euskaldun izaerari eusteko erabakia hartzea da "guay"; errealitate erdaldun batean nork bere "euskal aletxo" jartzea.

61. Telebista eta zine gutxi euskaraz (GTX-008/027)

Gazteek gustuko dituzten gaiak aletzen dituzten telebista saio gutxi daude, eta euskarazko filmetan dagoen aukera ere ez da behar bezain oparoa. Gainera, Algortan ia ez da aukerarik zineman filmak euskaraz ikusteko.

62. Euskal musika (GTX-008/028)

Gaur egun, duela hamar urte baino aukera gutxiago dago estilo ezberdinetako euskal musika eskuratzeko.

63. Euskal Telebistako programazioa (GTX-008/029)

Garaiko programazioari buruzko iritzia.

64. Latzen taldearen "laztana" (GTX-008/031)

Anek Latzen taldearen "laztana" kanta hautatuko luke, inor euskarara abesti baten bidez gerturarazi beharko balu.

65. Nerabetasuneko kontuak (GTX-008/035)

Mikel Laboa eta haren musika erakargarri izan al daitezke egungo gazteentzat? Galdera horretatik abiatu eta zine kontuez hitz egiten bukatu.

66. Euskal literatura (GTX-008/036)

Ziortzaren ustez euskararekin zuzenean lotzen diren pertsonaiak falta ditugu literaturan. Anek aitortzen du euskarara ekarritako itzulpenak ez dituela gogoko, orokorrean.

67. Nerabeak eta sexualitatea (GTX-008/037)

Nerabetasunean purian izaten den gaia da sexualitatearena. Ziortzak uste du gai horri buruzko informazioa euskaraz ematea izan daitekeela hizkuntza gazteei erakargarri egiteko modu bat.

68. Helduak haurren eredu (GTX-008/039)

Gaztetxoei euskaraz egiteko esaten diegu sarritan, baina koherenteak al gara agindu horrekin? Haurrak euskaraz egitera behartu behar dira?

69. Sexualitate kontuak gazteleraz (GTX-008/040)

Sexualitate kontuak gazteleraz tratatzen dituzte Ziortzak eta Anek, eta hala egiten dute euren inguruko lagun gehienek ere. Berdin gertatzen zaie droga kontuak aipatu behar badira, esaterako. Hezkuntza formaletik kanpo dagoen hainbat gairen inguruko erreferentzia euskaldunene falta sumatzen dute.

70. Bizarra Lepoan Algortako Euskara Elkarte (GTX-008/044)

Jaurlaritzaren euskararekiko sentsibilizazio kanpainak eta tokian tokiko euskara talde eta elkarten lana.

71. Euskaraz jakiteak merezi du. (GTX-008/047)

Ane euskaldun izateaz harro dago.

72. Euskaraz jakiteak merezi du. (GTX-008/048)

Ziortzak dio gauza asko eman diola euskarak, baina batez ere, ezer kendu ez diola azpimarratzen du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2024-04-18

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com